

nikoliv zákon ze dne 11. června 1922 čís. 242 sb. z. a n. Dovolatelka míní, že právě opak jest pravdou, poněvadž podle § 100 čís. 2 zákona čís. 242/1922 dnem, kdy tento zákon nabyl účinnosti, pozbyla platnosti veškerá ustanovení, tomuto zákonu odporující, tedy i ustanovení zákonů dříve vydaných, i ustanovení smluv dříve na základě zrušených zákonů uzavřených, že tedy i sporná smlouva ze dne 25. října 1920 musila býti upravena a posuzována podle tohoto zákona, což se nestalo. Není tím uplatněný dovolací důvod opodstatněn. Žalovaná převzala prohlášením ze dne 25. října 1920 i proti žalobci závazek, vypláceti svým zaměstnancům, požívajícím měsíčního platu, v případě jich onemocnění požitky po 39 týdnů, a pravi-li odvolací soud, že základem závazku tohoto nemohl býti zákon čís. 242/1922 vydaný teprve v roce 1922, je to samozřejmé, a není v tom právního pochybení. Podle § 2 (2) zákona čís. 242/1922 se však výslovně dopouští stranám za souhlasu báňského hejtmanství osvoboditi se od pojistné povinnosti smlouvou, obdrží-li zaměstnanec podle ní buď plný plat neb aspoň výhody, tímto zákonem zaručené. Poněvadž svrchu uvedené smluvní ustanovení právě citovanému předpisu neodporuje, naopak s ním se úplně kryje, nelze dovolatelce přisvědčiti, že smluvní ujednání stran bylo potomním zákonem čís. 242/1922 zrušeno nebo změněno. Nelze schváliti dovolatelčin právní názor, že smluvní ujednání, podle kterého se žalovaná zavázala platiti svým zaměstnancům požívajícím měsíčního platu v případě jich onemocnění požitky po 39. týdnů, zaniklo současně se služební smlouvou. Z právní povahy tohoto závazku, odvolacím soudem dostatečně objasněné, je zjevné, že závazek tento je zcela samostatným, na jiném právním základě než ujednání o rozvázání služební smlouvy spočívajícím, totiž spočívajícím na nemocenském pojištění osob, zaměstnaných v hornictví. Nemocenské pojištění toto jest obligatorní, nároky a závazky z něho plynoucí jsou upraveny ve veřejném zájmu předpisy veřejnoprávní povahy. Proto nezanikl se smlouvou, nýbrž skončil se uplynutím doby, po kterou trval nejen smluvně, nýbrž i ze zákona, jako náhrada obligatorního závazku nemocenského, na který zákon jako na takový výslovně pomýšlel.

Čís. 8010.

Složil-li ten, kdo se spojil s jinými zájemníky ve společnost za určitým účelem, do společnosti vklad, vzdav se nároku na jeho vrácení a zúrokování, nemůže se domáhati na společenstvu z oné společnosti na potom utvořeném, vrácení vkladu, nýbrž jen toho, by byl přijat za člena společenstva a by mu byl vklad započten.

(Rozh. ze dne 28. dubna 1928, Rv I 1107/27.)

Žalobce byl vlastníkem mlýna v Z., jež v roce 1924 prodal manželům P-ovým. V roce 1921 utvořil se v Z. z několika zájemníků spolek k zařízení elektrického vedení, jež vybral od zájemníků podle velikosti jejich podniků nutné peníze, by se mohlo započítati se stavbou místní sítě. Žalobce zaplatil tehdy spolku 10.000 Kč. Spolek byl zapsán do

rejstříku jako společenstvo. Žalobce nedal společenstvu prohlášení o svém přístupu ve smyslu § 4 stanov aniž se stalo formální přijetí žalobce společenstvem. Žalobu proti společenstvu o vrácení oněch 10.000 Kč o b a n i ž š í s o u d y zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Podle zjištění prvního soudu, které odvolatelem není napadeno (§ 498 c. ř. s.), spojil se žalobce v roce 1921, když ještě byl vlastníkem mlýnské reality čís. 2 v S. s několika jinými obyvateli v S. k docílení společného účelu, zavedení elektrického vedení proudu do S. a na základě úmluvy s účastníky této společnosti, složil 10.000 Kč ku krytí útrat zavedení elektrického vedení v S. do rukou účastníka společnosti Josefa B-a a vzdal se vrácení a zúrokování tohoto peníze. Z tohoto zjištění vyplývá, že důvodem plnění a při tomto plnění předpokládaným výsledkem bylo zavedení elektrického vedení v S. Že se účel plnění ukázal nedostižitelným, že při plnění předpokládaný výsledek nenastal, žalobce ani netvrdil, tím méně dokázal. Jeho nárok na vrácení plnění jest tedy neodůvodněn. Pro správnost tvrzení žalobcova, že konečným účelem jeho plnění bylo jeho přijetí za člena žalovaného společenstva, neposkytuje zjištění prvního soudu opory. S tímto členstvím snad žalobce počítal, členství nebylo však důvodem plnění. Ostatně žalobce neprokázal, že se jeho přijetí za člena žalovaného společenstva stalo nemožným náhodou nebo zaviněním společenstva. Možnost, by byl přijat za člena, jak vyplývá z ustanovení §§ 3 a 4 stanov žalovaného společenstva, není vyloučena. Nemožnost by teprve nastala nepřijetím přihlašovacího prohlášení žalobce, při čemž by pak bylo řešiti otázku, zda jest tuto nemožnost odvoditi z náhody či ze zavinění žalované strany či z dobrovolného vzdání se bydliště v S. žalobcem. Pokud žalobce poukazuje na to, že žalovaná strana odměnila ostatní účastníky společnosti, kteří za stejných poměrů jako žalobce svého času poskytli příspěvky tím, že jejich příspěvky započítala větší 700 Kč dělitelnou polovicí na společenské podíly, a činí si nárok na totéž, opouští důvod žalobní a staví se do rozporu se žalobní prosbou. Neboť nároku na stejné zacházení mohlo by se býti domáháno jen žalobou na vzájemné plnění, spočívající v přijetí za člena žalovaného společenstva a započítání 5.600 Kč na 8 společenských podílů. Že toto vzájemné plnění tvořilo důvod, proč bylo jím uloženo 10.000 Kč v roce 1921, nemůže žalobce vážně tvrditi, neboť od tohoto vzájemného plnění, které tehdy nebylo ujednáno a bylo zcela nejisté, nemohl učiniti odvislým své plnění.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Co do právního posouzení věci namítl dovolatel, že nesplatil 10.000 Kč žalovanému družstvu, nýbrž původní společnosti zájemníků, k níž sám náležel a že tedy zůstal i nadále spoluvlastníkem oné splátky, že zřízením žalovaného družstva byla dosavadní společnost zrušena a mělo býti její jmění rozděleno ve smyslu § 1215 obč. zák., že však na místě toho převzalo jmění společnosti s aktivy i pasivy žalované družstvo, kterýmžto okamžikem prý přešlo ono jmění ze spoluvlastnictví členů společnosti do vlastnictví družstva, že došlo k plnění, za něž se nedo-

stalo žalobci protiplnění, poněvadž složená jím částka byla započítána Antonínu P-ovi na jeho družstevní podíly a na stavební příspěvek. Proto drží prý žalované družstvo oněch 10.000 Kč bezdůvodně, neboť žalobce se nestal jeho členem a není povinen, by skládal členské podíly neb stavební příspěvek. Podle skutkové povahy rozsudku soudu prvé stolice jest nesporné, že původní spolek byl v roce 1923 zapsán do rejstříku jako společenstvo s r. o. Z toho nelze dovoditi, že žalované společenstvo převzalo do vlastnictví i vklad 10.000 Kč žalobcem složený, ježto částku tu, jak jest dále nesporno, započítalo jako dřívější podíl žalobcův nynějšímu svému členu Antonínu P-ovi na členské podíly a stavební příspěvek. Žalobce založil nárok svůj na tvrzení, že 10.000 Kč zaplatil jako budoucí člen žalovaného společenstva zálohou, jež měla býti započtena na jeho podíly a na stavební příspěvek, připustil pak sám, že částka ta neměla po dobu členství mu býti vrácena a zúrokována. Tento přednes sám o sobě neopravňuje ho, aby na nynějším společenstvu žádal výplatu sporné částky, neboť podle něho mohl by se žalobce domáhati jen toho, by byl přijat za člena společenstva a byla mu částka 10.000 Kč započítána a připsána na podíly a na stavební příspěvek. Na věci nic nemění ani právní vývody jeho v dovolání. Dovojuje-li, že původní spolek nebyl právnickou osobou, a že částka 10.000 Kč zůstala žalobcovým vlastnictvím, nemůže žádati výplatu její od žalovaného společenstva, jemuž ve skutečnosti nic nezaplatil a do jehož jmění částka ta nepřešla, když byla započtena na podíly a příspěvek jednoho z jeho členů. Nelze proto říci, že by bylo žalované společenstvo obohaceno touto částkou, která představuje jen výši podílu jednoho jeho člena na společenském podniku. Z § 1215 obč. zák. nemůže žalobce dovoditi nároky proti žalovanému společenstvu, jež přece nebylo členem původního spolku. Nezáleží ani na tom, že žalobce nezavázal se k přístupu jako člen žalovaného společenstva, neboť ani to ho neopravňuje, by domáhal se zaplacení částky vložené do původní společnosti na žalovaném společenstvu. Není proto třeba uvažovati o dosahu závazku žalobcova, že nebude požadovati vrácení a zúrokování částky 10.000 Kč.

Čís. 8011.

K žalobě z právních jednání pro akciovou společnost, jež dosud není po právu, jest oprávněn, kdo právní jednání uzavřel jménem dosud neschválené a do obchodního rejstříku nezapsané akciové společnosti tak, jako kdyby společnost již tu po právu byla.

Ten, kdo jednal po rozumu ustanovení druhého odstavce čl. 269 obch. zák., jest zavázán a oprávněn solidárně s těmi, jež zastupuje, jednal-li k příkazu a jménem ostatních, byť i nedal zástupčí poměr na jevo k třetímu; stačí, že úmysl ten byl z okolností poznatelným.

(Rozh. ze dne 28. dubna 1928, Rv I 1256/27.)

Žalobě inž. Jana F. jako koncesionáře firmy Sdružená akciová společnost, pilnice a dřevařství N. proti Františku B-ovi o zaplacení peněžitě pohledávky, bylo o b ě m a n i ž š í m i s o u d y vyhověno.